

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel. : 44 72 34 Beyoğlu

No.....

22 Nisan 1967

BUGÜN (1ST)

objektif

İsmail Oğuz

«I - ih» mes'elesi

Biliyorsunuz, İstanbul'daki tiyatrolardan birinde «Kadınlar ı-ih derse» isimli bir oyun oynanılmağa başlanılmıştı. Müstehcen olduğu için vali oyunun temsilini men'etmişti. Sonra müstehcen kısımları çıkarılarak yeniden oynanılmağa başlandı. Arkasından tekrar oynatılmaması emrolundu. Ve oyuncularıyla birlikte tiyatro idaresi mahkemeye verildi. Oyuncular da: «ekmekleri ellerinden alınıyor, rızık kapıları kapatılıyor» diye açlık grevine başlamışlar. Solcu gazeteler her gün bu «ı-ih» çı kadınlarla «ı-ih» lı oyunda oynayan diğer oyuncuların resim ve haberlerini basıyor - yayıyorlar...

Bu biçim gazetelerden birinde dün: «Oraloğlu «ı-ih» diyor» altlığı ile bir resim ve yazı intişar etti. Doğrusu Oraloğlu'nun «ı-ih» diyeceğine pek ihtimal vermiyorum. Ve bu yazıyı bu «ı-ih» için yazmıyorum ben.

Haberde deniliyor ki: «Mahkeme, oyunun yeni bir bilirkişi kuruluna seyrettirilmesine karar verdi.»

İyi ama, oyun bu bilirkişilerle nasıl oynanılacak?

Şüphesiz ki, makaslanarak.... Yani müstehcen yerleri atlanılarak - kesilerek... Böyle de olunca, tabii ki, mahkeme oyunun temsilinde mahzur görmeyecek ve vilâyetin aleyhteki kararını iptal edecektir. Bu işte kabahat ne hâkime, ne müddeiumumiye, ne valiye ve ne de kanuna yükleyebiliriz. Bir başka milletin kanununu Türkçeye tercüme eder ve Türkiyeyi bu kanunla idareye kalkışırsanız, böyle aksaklıklar olacaktır elbet. Ben işin bu tarafında da değilim.

Haberde:

«9 gündenbergi oruç tutan Lâle Oraloğlu dünkü duruşmaya arkadaşlarının kolunda sürüklenerek gelmiştir. Oraloğlu oturarak ifade vermeyi reddetmiş ve mahkemeyi dolduranları hayrette bırakan bir güçle toplam olarak birbuçuk saat konuşmuştur. Savcı Şevki Arat, sanatçıları aleyhinde bu mahiyette dâvâ açılmasından ve Oraloğlu'nun oruç tutmasından üzüntü duyduğunu belirtmiş, «Fakat ortada bir suç vardır» demiştir. Oraloğlu, yargıç Tahir Bozkurt'un oruçtan vazgeçmesi için yaptığı ricayı da kabul etmemiştir.» deniliyor.

Öyle tahmin ediyorum ki, bayan Lâle, hayatı boyunca oruca da «ı-ih» demiştir. Binaenaleyh o, dokuz gündenbergi oruç tutmuyor, açlık grevi yapıyor. Zira, Müslümanlıkta orucun ne olduğunu herkes bilir. Hattâ haberi veren solcu gazete bile. Bayan Lâle'nin açlığı ile orucun ne münasebeti var?! Bu biir...

Gelelim ikinci mes'eleye:

Savcı, Oraloğlu'nun açlık grevi yapmasından neden üzülür? Kanununun bir kalbi var mıdır ki acısın? Hele «ortada bir suç var iken» bu lüzumsuz «üzüntü» niye?

Ya hâkimin «rica» sına ne demeli?

İnanmamalı. İnanmamalı, çünkü hâkim, rica etmez; hüküm verir ve emreder...